

Riigikogu
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

Meie 13.04.2020 nr 4/86

Pöördumine seoses välismaalaste lühiajalise töötamisega Eestis

Lugupeetud Riigikogu fraktsioonid!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Riigikogu poole seoses abipolitseiniku seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (COVID-19 haigust põhjustava viiruse SARS-Cov-2 levikuga seotud meetmed) eelnõuga 170 SE. Teeme ettepaneku täiendada ja muuta viidatud eelnõu § 31, mis sisaldab välismaalaste seaduse muudatusi.

1. Välismaalase ajutise viibimise ja lühiajalise Eestis töötamise erisus

Eesti Keskerakonna fraktsioon, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon ja Isamaa fraktsioon on teinud muudatusettepaneku täiendada viidatud eelnõu § 31 punktiga 7 selliselt, et välismaalased saaksid töötada põllumajanduses kuni 31. juulini ka sellisel juhul, kui välismaalase viisa või viisavaba periood on eriolukorra ajal lõppenud ja täis on saanud ka maksimaalne pikaajalise viisa kehtivusaeg. Toetame igati põhimõtet näha välismaalaste seaduses ette erand, mis võimaldab välismaalastel jätkata Eestis töötamist ka eriolukorra ajal. Samas peame vajalikuks laiendada seda erandit kõikidele Eestis töötavatele välismaalastele, mitte ainult põllumajanduses töötavatele välismaalastele. Probleem on ühtviisi tõsine ka muudes sektorites.

Oleme saanud ettevõtjalt ja erialaliitudelt tagasisidet, et lisaks põllumajandusele vajavad ka teistes sektorites tegutsevad ettevõtjad samasugust erandit. Eelkõige on meieni jõudnud info, et erandit vajab tööstussektor. Keerulises olukorras on näiteks masinatööstus, meile teadaolevalt vajab teatud ametikohtade osas erandit ka elektroonikatööstus ja mäetööstus. Rõhutame, et ettevõtjad vajavad peamiselt oskustöölisi, mitte lihttöölisi. Ettevõtjate huvi hoida palgal välismaalastest lihttöötajat vähendab välismaalaste seaduses olev nõue, mille kohaselt tuleb ka lühiajaliselt Eestis töötavale välismaalasele maksta vähemalt Eesti keskmist palka. Arvestades, et kriisiolukorras tegelevad ettevõtjad kulude sh palga kärpimisega on välismaalase palkamine kindlasti väga kaalutletud ja hädavajalik samm, kuna kulud välismaalase palkamisega ei ole enamasti väiksemad.

Ilma erandi kehtestamiseta võib osasid ettevõtjaid lisaks koroonakriisile tabada ka töajukriis, sest lühiajaliselt Eestis töötavad välismaalased peavad viisa lõppedes lahkuma ning uusi kolmandate riikide kodanikke ei lubata hetkel üle Eesti piiri. Tööjõupuuduse tulemusena võivad ettevõtjatel jääda täitmata tellimused ning see vähendab ettevõtjate käivet ja eksporti ning ohtu satuvad ka kohalike töötajate töökohad. Kokkuvõttes võib väheneda riigi maksutulu ning suurenda kohalike inimeste arv, kes vajavad riigilt toetust. Leiame, et riigi huvi peaks olema igati toetada neid ettevõtjaid,

kellel on täna veel tellimusi ja kes saavad tööd teha, ilma erinevaid abimeetmeid kasutamata.

Rõhutame, et ettevõtjate esimene eelistus on võtta tööle kohalikke töötajaid, kuid paljusid ametikohti ei ole võimalik täita kohalike töötajatega, sest neil pole vastavaid oskuseid. Kriisi tingimustes suureneb kindlasti töötute arv, kuid neil ei ole reeglina vajalikke oskusi, et koheselt näiteks tööstussektoris oskustööliseks minna. Samuti ei ole võimalik töötul paari kuuga omandada vajalikke oskusi. Lisaks tuleb arvestada sellega, et erinevate toetusmeetmete tulemusena ei pruugi kohalikel töötajatel olla motivatsiooni naasta kiirelt tööturule.

Kaubanduskoja ettepanek:

Täiendada eelnõu § 31 punktiga 7 järgmiselt:

7) seadust täiendatakse paragrahvi 309¹² järgmises sõnastuses:

„§ 309¹². Välismaalase ajutise viibimise ja lühiajalise Eestis töötamise erisus

(1) Eestis seaduslikult viibiv välismaalane, kes viibis Eestis 2020. aasta 17. märtsi seisuga, võib lühiajaliselt Eestis töötada käesoleva seaduse § 106 lõikes 1³ sätestatud ajalist piirangut kohaldamata ja § 107 lõikes 1 sätestatud töötasu nõuet kohaldamata kuni 31. juulini 2020.

(2) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitusel Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor võib anda välismaalasele, kes viibib Eestis käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil, seadusliku aluse Eestis viibimiseks käesoleva seaduse paragrahvi 43 lõike 1 punkti 5 tähenduses kuni 2020. aasta 31. augustini.“

2. Eelnõu § 31 punktis 5 on viiteviga

Juhime tähelepanu sellele, et eelnõu § 31 punktis 5 on ekslikult viidatud välismaalaste seaduse § 106 lõikele 13, kuid selle asemel tuleb viidata lõikele 1³. Välismaalaste seadus § 106 lõige 13 reguleerib teise Euroopa Liidu liikmesriigi ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja lühiajalist töötamist Eestis, kuid eelnõus ja seletuskirjas on silmas peetud lõiget 1³, mis sätestab, et lühiajaline Eestis töötamine on lubatud kuni 365 päeva 455 järjestikuse päeva jooksul.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume sõnastada eelnõu § 31 p 5 järgmiselt:

„5) paragrahvi 106 täiendatakse lõikega 1⁶ järgmises sõnastuses:

„(1⁶) Kui see on majanduse ja tööturu vajadusi arvestades põhjendatud, võib Vabariigi Valitsus kehtestada hädaolukorras või eriolukorras määrusega käesoleva paragrahvi lõikes 1³ sätestatud välismaalase lühiajalise töötamise ajast pikema aja, kuid mitte pikema kui 730 päeva 913 järjestikuse päeva jooksul.“;

Loodame, et peate võimalikuks meie ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070